

Adroddiad Perfformiad Mesurau Adran Gyllid (Gwasanaethau Ariannol)

Cyfnod:

- **Blwyddyn Ariannol 2025/2026**

Hyfforddiant Mandadol

Staff wedi cwblhau'r hyfforddiant Diogelu

100%

Hyfforddiant Mandadol

Staff wedi cwblhau'r hyfforddiant Cam-drin Domestig

99.3%

Gwasanaeth Yswiriant a Rheoli Risg

Hawliadau atebolrwydd cyhoeddus efo taliad o iawndal (Uned Yswiriant)

5

Gwasanaeth Yswiriant a Rheoli Risg

Hawliadau atebolrwydd cyhoeddus efo taliad o iawndal (Yswiriwr)

2

Gwasanaeth Budd-daliadau

Diwrnodau i brosesu cais budd-dal

16.80

Gwasanaeth Budd-daliadau

Diwrnodiau i brosesu hysbysiad newid mewn amgylchiadau

4.99

Gwasanaeth Cyflogau
Achosion wedi arwain at addasiadau pellach yn y cyflog

Ionawr: 26
Chwefror: 26
Mawrth: 29
Ebrill: 15

Gwasanaeth Cyflogau

Gwybodaeth statudol ar amser

100%

Gwasanaeth Pensiynau

Parhau i gyfrifo a thalu buddion ymdeol yn brydlon

Gwasanaeth Pensiynau

Fy Mhensiwn Ar-lein – cynnydd mewn aelodaeth ac ymweliadau

Gwasanaeth Taliadau

Nifer o ddyddiau cyfartalog i brosesu anfonebau lleol i'w talu

24

Gwasanaeth Archwilio Mewnol

Cynghorau cymuned wedi derbyn archwiliad

74

**Gwasanaeth Buddsoddi a
Rheolaeth Trysorlys**

Cronfa Bensiwn – gwerth
asedau wedi cynyddu i

£3.6bn

Gwasanaeth Trethi

Cyfradd casglu Ardrethi
Annomestig y flwyddyn
gyfredol

93.76%

Gwasanaeth Archwilio Mewnol

Cynllun blynyddol wedi ei
gwblhau (2025/26)

88%

Gwasanaeth Cyllid a Chyfrifeg

Sefyllfa diwedd y flwyddyn
2025/26 yr adrannau wedi ei
derfynu

Gwasanaeth Trethi

Cyfradd casglu Treth Cyngor y
flwyddyn gyfredol

93.10%

**Gwasanaeth Buddsoddi a Rheolaeth
Trysorlys**

Cronfa Bensiwn -
dychweliadau'r
rheolwyr yn is na'r meincnod

-0.2%

Gwasanaeth Cyllid a Chyfrifeg

Cyllideb 2026/27 – Gwaith ar y
gyllideb wedi ei gwblhau

Gwasanaeth Taliadau

Nifer o ddyddiau cyfartalog i
brosesu anfonebau nad ydynt
yn lleol i'w talu

25

Gwasanaeth Incwm

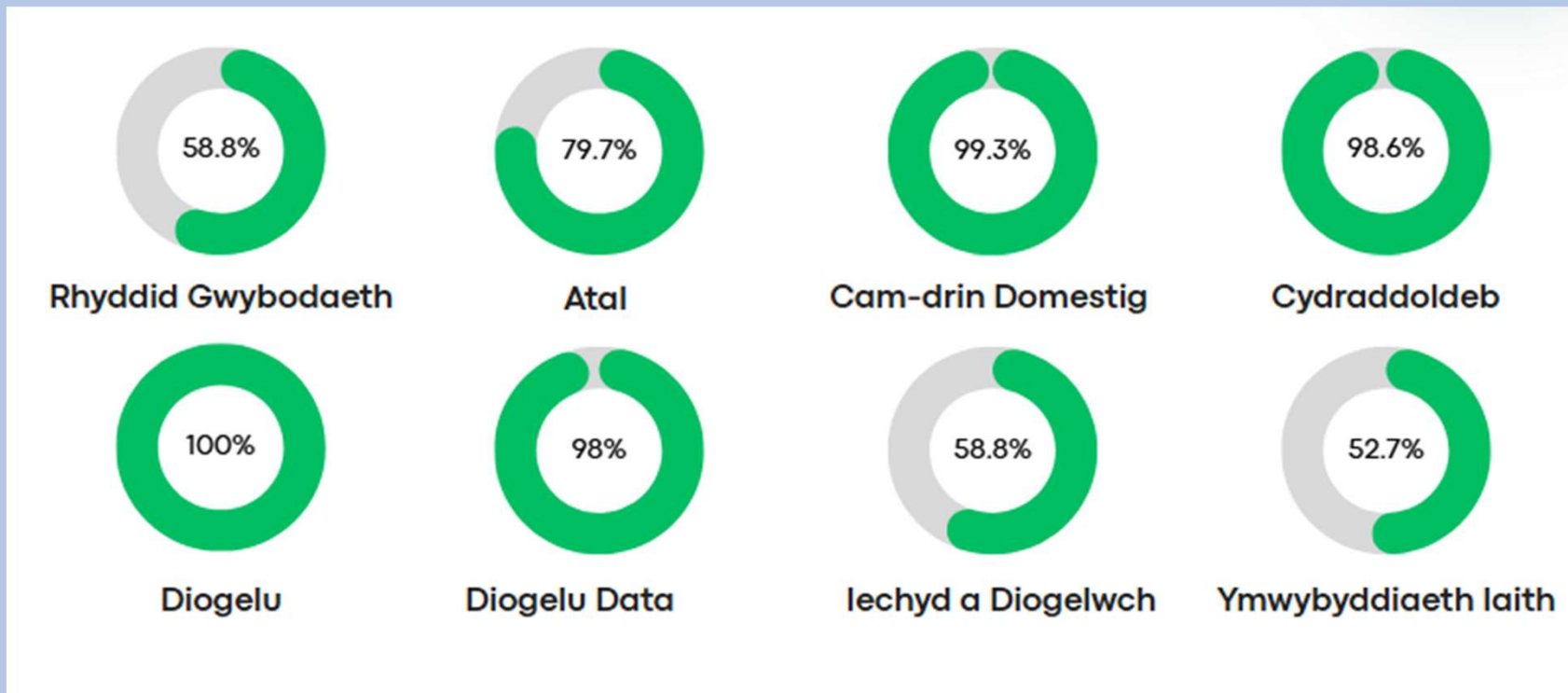
Gwerth dyledion
amrywiol > 6 mis oed

£1,927,815

Hyfforddiant Mandadol (Adran gyfan)

Trosolwg o berfformiad:

Nodir isod ganran y staff yn yr Adran sydd wedi cwblhau'r hyfforddiant mandadol. Yn ôl y data diweddaraf, mae pob aelod o staff y Gwasanaethau wedi cwblhau'r hyfforddiant Diogelu. Ni fydd modd i ni gyrraedd 100% o ran cwblhau gweddill yr hyfforddiant ar hyn o bryd, gan fod un aelod o staff ar absenoldeb hirdymor. Fodd bynnag, byddwn yn parhau i ymdrechu i wella lefelau cwblhau ar draws pob maes hyfforddiant.

Gwasanaeth Budd-daliadau

Rheolwr Gwasanaeth – Dylan Griffith

Pwrpas gwasanaeth: Prosesu ceisiadau Budd-dal Tai, Cynllun Gostyngiad Treth Cyngor, Budd-daliadau Addysg (Cinio am Ddim a Grant Datblygu Disgyblion) a Taliadau Tai Dewisol yn brydlon a chywir, er mwyn rhoi cymorth i ddinasyddion Gwynedd i dalu eu rhenti a biliau Treth Cyngor ac i sicrhau fod plant Gwynedd yn derbyn y gefnogaeth briodol.

Trosolwg o berfformiad blwyddyn 2025/26 : Roedd y cyfartaledd amser a gymerwyd i brosesu cais Budd-dal Tai/Gostyngiad Treth Cyngor newydd yn 2025/26 yn **16.80** diwrnod, o'i gymharu â 17.68 diwrnod yn 2024/25, sy'n welliant yn y mesur yma. Gwelwyd dirywiad bach ym mherfformiad y cyfartaledd amser a gymerwyd i brosesu hysbysiad newid mewn amgylchiadau Budd-dal Tai/Gostyngiad Treth Cyngor gan ei fod yn **4.99** diwrnod yn 2025/26, a 3.83 diwrnod yn 2024/25.

Proseswyd **2,248** o geisiadau newydd am Fudd-dal Tai/Gostyngiad Treth Cyngor yn 2025/26 i'w gymharu efo 2,238 yn 2024/25 yn ogystal â phrosesu **22,332** o hysbysiadau o newidiadau mewn amgylchiadau ein cwsmeriaid yn 2025/26 i'w gymharu efo 24,830 yn 2024/25.

Yn ogystal i'r uchod derbyniwyd y data canlynol drwy drefniadau rhannu gwybodaeth electroneg efo'r Adran Waith a Phensiynau :

ATLAS (Automated Transfer to Local Authority Systems) : **25,484** (27,582 yn 2024/25)

UCDS (Universal Credit Data Share) : **79,232** (65,586 yn 2024/25)

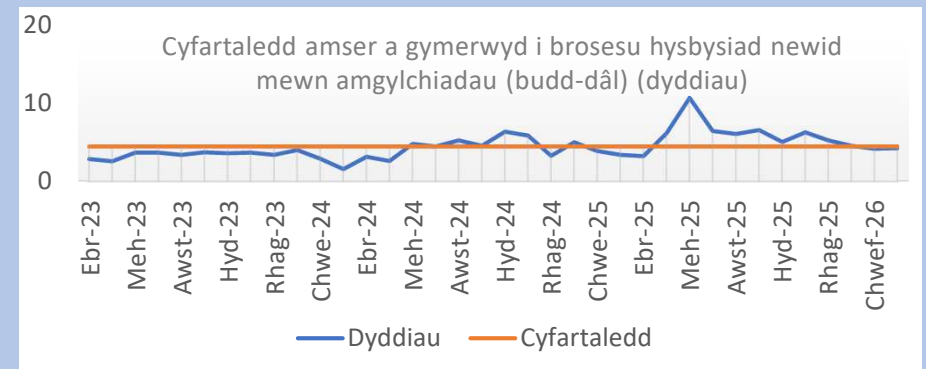
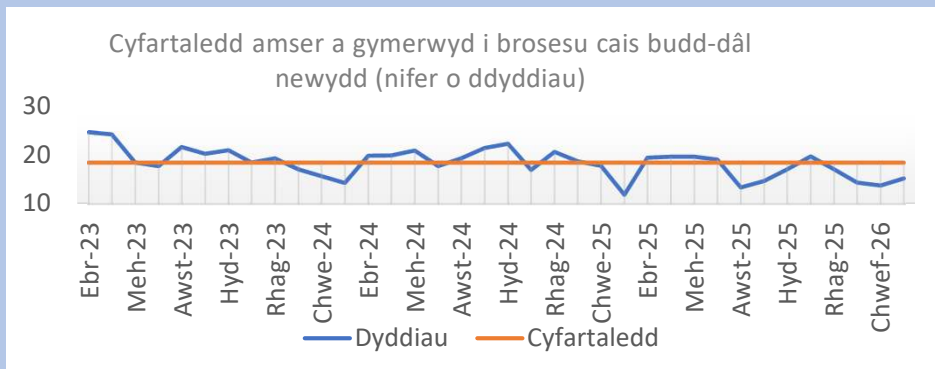
VEP (Verify Earnings and Pensions) : **245** (430 yn 2024/25)

Mae'r gwasanaeth hefyd yn gwirio ceisiadau ar gyfer y DWP, drwy gynllun Housing Benefit Accuracy Award (HBAA), er mwyn sicrhau nad oes camgymeriadau neu dwyll yn y llwyth gwaith.

Yn ystod 2025/26 proseswyd y gwiriadau canlynol : Full Claim Reviews (FCR) : **651** (575 yn 2024/25) Housing Benefit Data Matching (HBMS) : **91** (68 yn 2024/25)

Self Employed Reviews (SER) : **0** (9 yn 2024/25)

Yn ôl i'r
dashfwrdd

Gwasanaeth Budd-daliadau

Rheolwr Gwasanaeth – Dylan Griffith

Gwerth ariannol i drigolion Gwynedd am y flwyddyn ariannol 2025/26 :

Budd-dal Tai :

Mae yna **2,497** o ddinasyddion Gwynedd yn derbyn Budd-dal Tai gennym ar hyn o bryd gyda gwerth ariannol o **£16,648,417.41** wedi ei dalu yn ystod 2025/26.

Gostyngiad Treth Cyngor :

Yn ogystal i'r uchod, mae yna **8,467** o ddinasyddion Gwynedd yn derbyn Gostyngiad Treth Cyngor ar hyn o bryd gyda gwerth ariannol o **£11,836,539** wedi ei dalu yn ystod 2025/26.

Taliadau Tai Dewisol :

Mae'r gwasanaeth Budd-daliadau wedi cynorthwyo **1,392** o deuluoedd gyda gwerth ariannol o **£662,561.05** o'r Gronfa Taliadau Tai Dewisol (DHP), sy'n gymorth ychwanegol tuag at dalu rhent. Drwy hyn, rydym wedi gallu cynorthwyo nifer sylweddol o denantiaid Gwynedd i aros yn eu cartref presennol neu i symud i eiddo newydd.

Grant Hanfodion Ysgol & Cinio am Ddim :

Yn ogystal, mae'r Gwasanaeth Budd-daliadau wedi prosesu grant gwsg ysgol / grant hanfodion ysgol gyda gwerth ariannol o **£283,625 i 2,158** o blant, ac wedi asesu hawl cinio am ddim i **3,046** o blant Gwynedd.

Yn ogystal â'r gwaith a ddisgrifir uchod, mae rôl yr Aseswyr Budd-dal wrth adnabod anghenion trigolion tu hwnt i'w hawliadau budd-dal wedi cryfhau'r cyswllt gyda'r prosiect Cefnogi Pobl sy'n cael ei gynnal ar draws y Cyngor. Trwy'r gwaith yma, mae trefniadau mewn lle sy'n caniatáu i'r Aseswyr Budd-dal gyfeirio'r ceiswyr budd-dal at gymorth pellach sydd ar gael gan y Cyngor.

Yn ôl i'r
dashfwrdd

Gwasanaeth Cyflogau

Rheolwr Gwasanaeth – Martin Morris

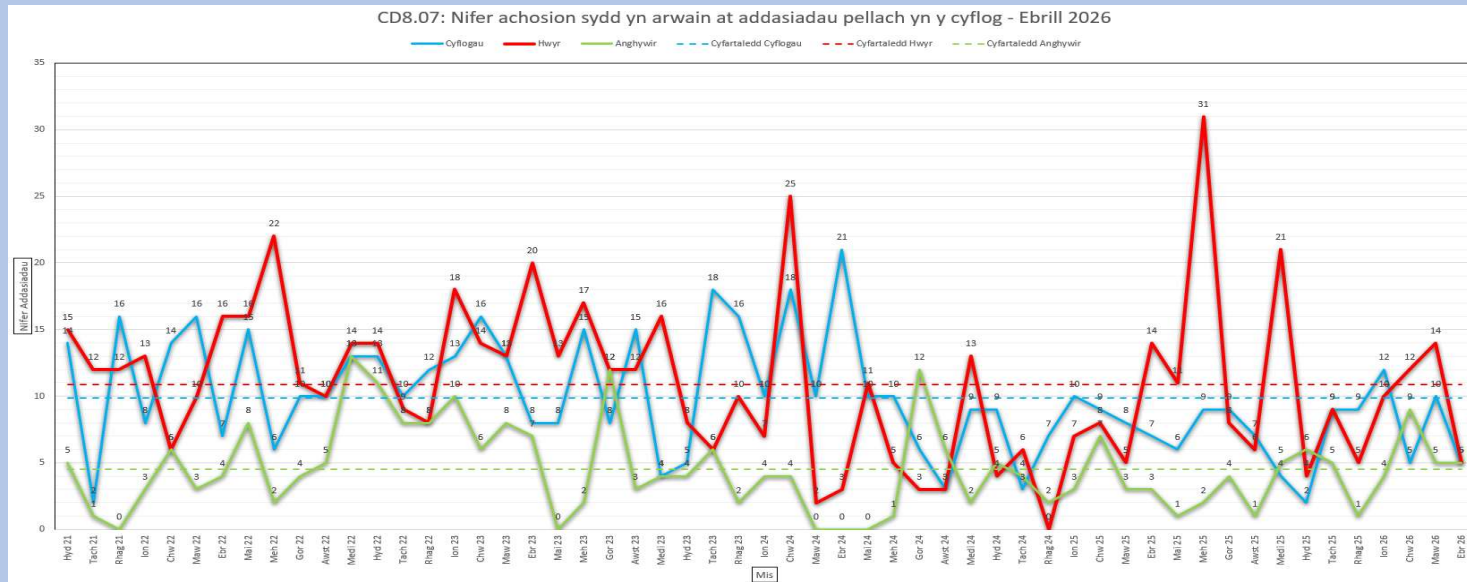
Pwrpas gwasanaeth: I dalu staff yn gywir ac ar amser, a hefyd cadw cyfrifon priodol ar gyfer talu cyrff allanol fel CThEF (HMRC).

Trosolwg o berfformiad:

Oddeutu 60 o eitemau wedi eu derbyn fel rhan o gyflogresi Ionawr ond yn perthyn i gyfnodau cynharach, gyda 115 o eitemau tebyg wedi eu derbyn fel rhan o gyflogresi Chwefror, 263 fel rhan o gyflogresi Mawrth a 84 fel rhan o gyflogresi Ebrill. (Noder bod y ffigwr yn uwch ym Mawrth oherwydd gwaith sydd yn cael ei wneud gennym ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol i adnabod swyddi achlysurol sydd heb eu talu am dros flwyddyn er mwyn eu cau ar y system)

Yn ystod y flwyddyn 2025/26 mae 79,867 o daliadau cyflog wedi eu gwneud i weithwyr y Cyngor. Mae cyfanswm o 280 o addasiadau ychwanegol (0.35%) wedi eu gwneud yn ystod y flwyddyn gyda 89 o rain (0.11%) o ganlyniad i gamgymeriadau gan Gyflogau eu hunain, 145 o ganlyniad i wybodaeth hwyr (0.18%), a 46 yn deillio o wybodaeth anghywir (0.06%)

Gwaith statudol o gysoni diwedd flwyddyn, i bwrpasu adrodd i'r swyddfa dreth incwm, wedi ei gwblhau 16eg Ebrill (dyddiad terfynol er mwyn adrodd yn 22ain o'r mis).

Yn ôl i'r dashfwrdd

Gwasanaeth Yswiriant a Rheoli Risg

Rheolwr Gwasanaeth – Gwyn Varney

Pwrpas gwasanaeth: Cefnogi adrannau'r Cyngor wrth iddynt asesu'r bygythiadau a chyfleon all eu hwynebu wrth ddarparu eu gwasanaethau a blaenoriaethu eu gweithgareddau ar sail yr asesiad. Amddiffyn buddiannau trethdalwyr drwy sicrhau trefniadau yswiriant priodol ac ymdrin â hawliadau.

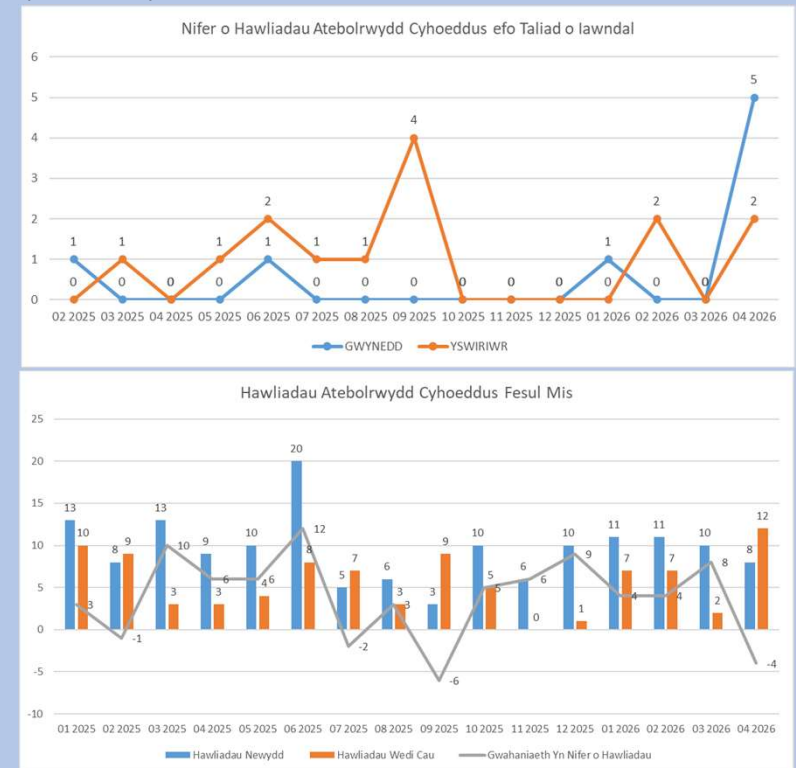
Trosolwg o berfformiad:

Fel mae'r achos wedi bod ers peth amser bellach mae materion yn parhau i fod yn heriol iawn. Mae rhai o'r prif heriau diweddaraf yn cynnwys:

- Cymhlethdod hawliadau yn parhau i gynyddu. Hyn yn golygu rhagor o waith, amser a sylw ei angen gan yr Uned Yswiriant er mwyn gallu gwneud penderfyniad dilys ar atebolrwydd. Enghreifftiau i hyn yn cynnwys hawliadau llifogydd / dŵr, adfer o golled dŵr yn ysgol Cae Top, adroddiadau atgyweirio / gwaith cynnal a chadw Priffyrdd
- Yr hyn sydd ei angen fel gwybodaeth gan ein broceriaid ac ein hyswirwyr wedi cynyddu, sy'n golygu rhagor o waith tyrchu a holi gan yr Uned Yswiriant
- Datblygaeth yn yr hyn mae'r Cyngor yn ei wneud yn golygu heriau pellach a parhaus i'r gwasanaeth yma o ran adrodd a sicrhau bod mesurau pellach mewn lle - e.e. yswiriant cynnwys safle Cefnffyrdd, Ysgol Newydd Bontnewydd
- Fwy o herio penderfyniadau atebolrwydd sydd yn golygu fwy o sylw i hawliadau heb fod yn rhai newydd

Er gwaethaf yr heriau yma, mae modd cyfeirio at ambell lwyddiant, megis:

- Gallu gweithredu a gwneud penderfyniadau ar atebolrwydd yn sydyn iawn unwaith mae gwybodaeth ddigonol i alluogi hyn ddigwydd wedi cyrraedd yr Uned
- Parhau i gynnal perthnasau gwaith cryf
- Ymdrin â sawl achos heriol ac anodd yn broffesiynol a phriodol

Yn ôl i'r dashfwrdd

Gwasanaeth Incwm

Rheolwr Gwasanaeth – Stephen Williams

Pwrpas gwasanaeth: Prosesu incwm amrywiol a chasglu dyledion y Cyngor yn brydlon ac effeithlon er mwyn uchafu incwm, wrth ystyried anghenion yr adrannau a gweithredu'n sensitif i amgylchiadau ariannol dyledwyr.

Trosolwg o berfformiad:

Perfformiad casglu'r Uned Incwm fel ar ddiwedd mis Mawrth 2026

Gwerth dyledion amrywiol > 6 mis oed.

Mae'r cyfanswm wedi gostwng ers y cyfarfod adrodd perfformiad blaenorol yn Rhagfyr 2025. Mae'r balans fel ar ddiwedd Mawrth 2026 yn £1,927,815 sef gostyngiad o £197,507. Yn ôl yr arfer y ddau gategori uchaf o ddyledion yw anfonebau'r Bwrdd Iechyd sef cyfanswm o £327K ac anfonebau a godwyd ar unigolion am eu gofal sef £1,022K. Os yn eithrio dyledion y Bwrdd Iechyd mae'r cyfanswm yn gostwng i £1,600,974.

Yn ôl yr arfer bwriedir targedu'r dyledion hynny sydd ddim yn perthyn i'r Bwrdd Iechyd i geisio lleihau'r dyledion.

Cyfradd casglu dyledion o fewn y mis.

Gweler y siart atodol ar gyfer y ffigyrau am 2025/2026.

Yn ystod 2025/2026 codwyd 40,897 o anfonebau gwerth £76,191,203 ac ar 27/04/2026 roedd 3,346 anfoneb gyda balans o £7,698,185 yn parhau yn daladwy sydd yn golygu fod £68,493,008 (89%) wedi eu clirio erbyn y 27/04/2026.

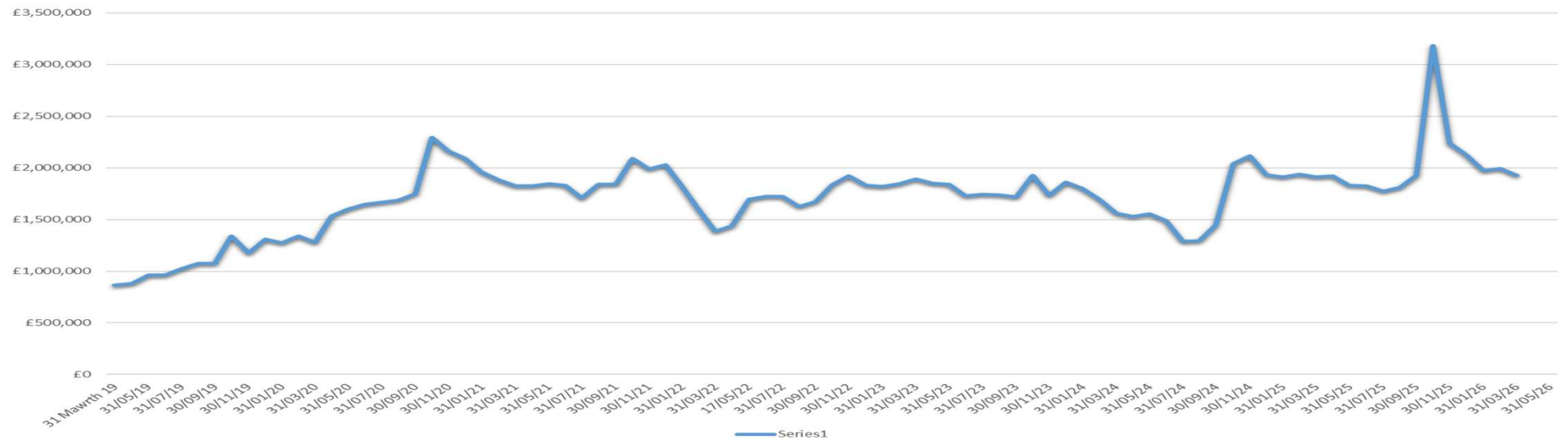
Mae'r adolygiad cynhwysfawr o sefyllfa'r hen ddyledion ynghyd â phrosesau gweithredu yr Uned yn parhau ac mae'r meysydd ble gellir awtomeiddio prosesau yn derbyn sylw gan yr Uned Technoleg Gwybodaeth. Cynhelir yr adolygiad ar y cyd gydag Ymgynghorydd Ffordd Gwynedd. Mae cynllun gweithredu wedi ei lunio ar gyfer yr Uned ac mae trefniadau ar droed i'w ddilyn.

Oherwydd y trafferthion sydd wedi eu hadrodd yn flaenorol gyda system taliadau "Call-Secure" mae uwchraddio i "Call Secure Plus-Voice Recognition" yn parhau o dan ystyriaeth a phan dderbynnir dyfynbris cymerir y penderfyniad ar ffordd ymlaen. Fel yr adroddwyd eisoes mae'r system wedi ei chyflwyno gan ei fod yn angenrheidiol i brosesau derbyn arian y Cyngor gydymffurfio a gofynion P.C.I.D.S.S. a'r newid mwyaf yw'r angen i'r cwsmer fewnbynnu manylion ei gerdyn i'w ffôn yn hytrach nag eu dyfynnu i'r aelod o staff ond yn anffodus mae'r drefn y tueddu i greu trafferth i rai dosbarthiadau o gwsmeriaid.

Yn ôl i'r
dashfwrdd

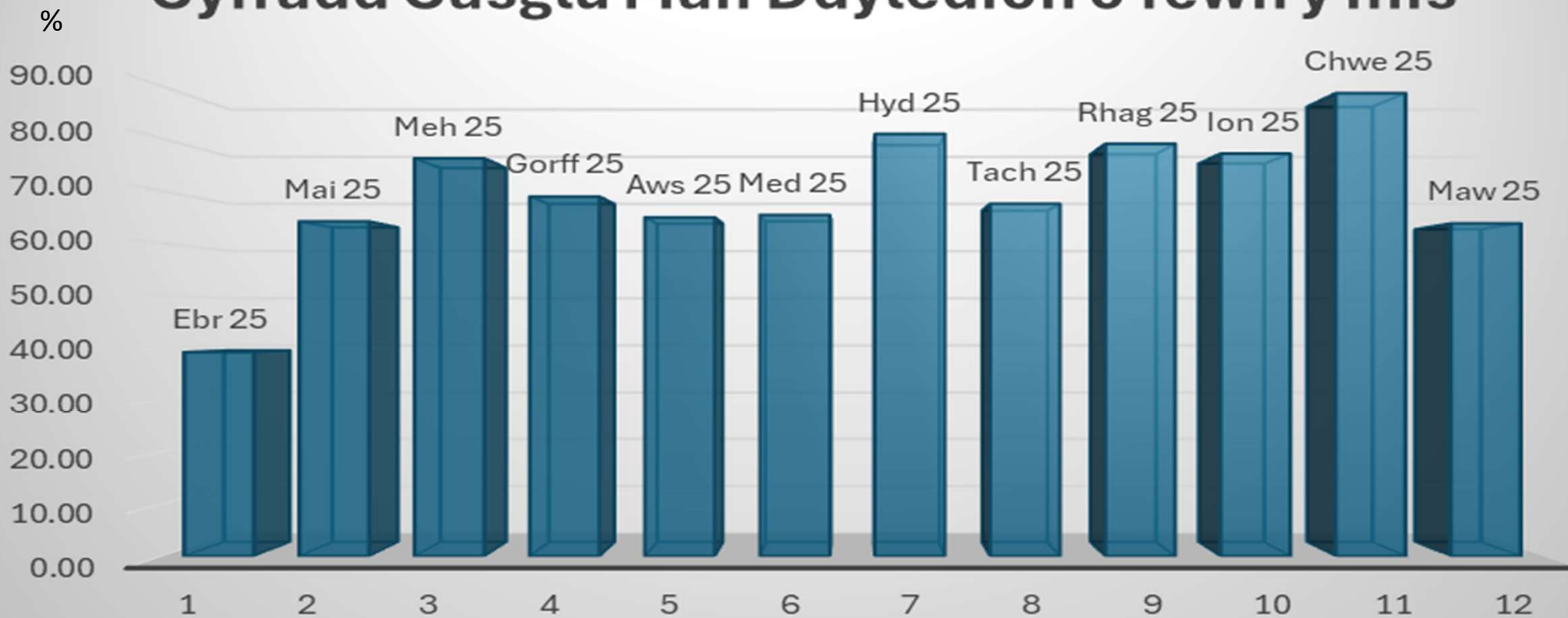
Gwasanaeth Incwm Rheolwr Gwasanaeth – Stephen Williams

Gwerth Dyledion Amrywiol > 6 mis Oed fel ar 31 Mawrth 2026

Yn ôl i'r
dashfwrdd

Cyfradd Casglu Mân Ddyledion o fewn y mis

Yn ôl i'r
dashfwrdd

Gwasanaeth Pensiynau

Rheolwr Gwasanaeth – Meirion Jones

Pwrpas y gwasanaeth: Gweinyddu'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ar ran dros 40 cyflogwr, gan gynnwys Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn, Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy er mwyn cyfrifo a thalu pensiynau yn brydlon a chywir.

Trosolwg o berfformiad:

Mesurau	Chwefror 2026	Mawrth 2026	Cyfartaledd 2024/25	Cyfartaledd 2025/26
Cyfartaledd nifer y ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion ymddeol - amcangyfrif.	1.2	0.9	0.88 (2618 achos)	1.1 (2502 achos)
Cyfartaledd nifer y ddyddiau gwaith a gymerwyd i anfon llythyr yn hysbysu gwerth buddion ymddeol - gwir werth.	0.4	0.7	0.74 (1001 achos)	0.8 (973 achos)
Cyfartaledd nifer o ddyddiau gwaith a gymerwyd i gyflawni cyfrifiadau a thaliadau dibynyddion yn dilyn marwolaeth aelod o'r cynllun.	6.3	5	4.02 (419 achos)	Dim ar gael*

Fy Mhensiwn Ar-lein:

Mae'r system 'Fy Mhensiwn Ar-lein' yn parhau i fod yn boblogaidd iawn, gyda nifer fawr o aelodau yn ymweld â'r safle yn ddyddiol. Ers uwchraddio'r system yn Ebrill 2024 mae'n rhaid i bob aelod ail gofrestru ar gyfer y safle newydd. Gwelir o'r graff fod oddeutu 8,500 wedi cofrestru ar y system yn ystod y misoedd diwethaf. Rydym wedi cael adborth positif iawn i'r safle newydd, gydag aelodau yn mwynhau'r ychwanegiadau newydd i'r system e.e. datganiad fideo personol a chynllunydd ymddeol.

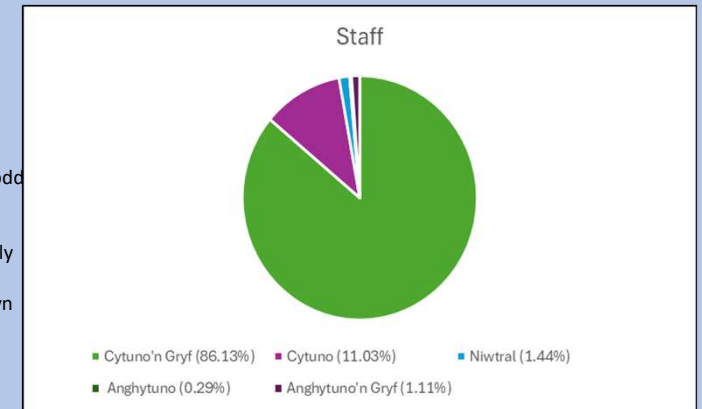
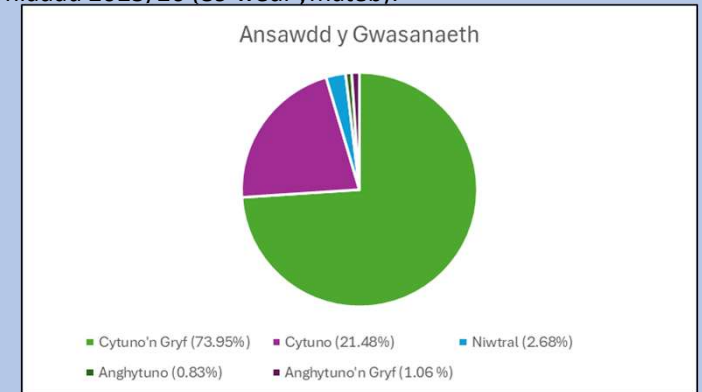

*Mae'r ffordd o adrodd ar yr elfen yma o waith wedi newid yn ystod y flwyddyn, felly cymhariaeth gyda 2024/25 ddim yn bosib

Arolwg Boddhad Aelodau:

Anfonir yr Arolwg Boddhad Aelodau ar ddiwedd pob proses - e.e. ymddeoliadau a thaliadau ad-daliadau - er mwyn casglu barn aelodau ar ansawdd y gwasanaeth. Mae'r arolwg yn gofyn a oedd yr amser prosesu'n dderbyniol, a oedd yr wybodaeth yn glir ac yn hawdd ei deall, ac am eu profiad o ryngweithio â staff, e.e. a oeddent yn gwrtais, yn brydlon ac yn wybodus. Dyma grynodedb o ganlyniadau 2025/26 (89 wedi ymateb):

Yn ôl i'r dashfwrdd

Gwasanaeth Buddsoddi a Rheolaeth Trysorlys

Rheolwr Gwasanaeth – Delyth Wyn Jones-Thomas

- **Pwrpas y gwasanaeth:** Uchafu budd o fuddsoddi'r Gronfa Bensiwn, a chadw cyfrifon priodol; Buddsoddi llif arian y Cyngor yn ddiogel, gyda llog derbynol; Rheoli benthyciadau hirdymor.
- **Trosolwg o berfformiad:**

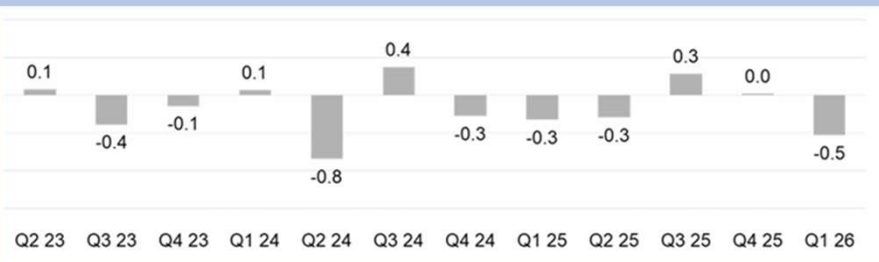
Cronfa Bensiwn Gwynedd - Mae newidiadau ar y gweill i drefniadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol Cymru a Lloegr, ac mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi bod yn cydweithio gyda Phartneriaeth Pensiwn Cymru dros y flwyddyn er mwyn cyfarch y datblygiadau yma. Mae oedi wedi bod yn ffurfioli'r ddeddfwriaeth gan y Llywodraeth ac felly mae'r dyddiad ffurfiol o lawnsio a symud i'r cwmni buddsoddi newydd wedi llithro.

Yn ystod y flwyddyn mae'r Gronfa wedi cytuno ar ddyraniad asedau strategol hirdymor newydd, gan sefydlu dyraniad newydd i gyfalaf naturiol a giltiau. Lleihaodd y Gronfa ei sefyllfa dros bwysau i ecwiti rhestredig, gan ail-fuddsoddi enillion mewn asedau diogelu. Cwblhaodd y Gronfa newid rhwng dyraniad ecwiti olrhain mynegai Carbon Isel BlackRock i ddatrysiad newydd sy'n ystyried effaith hinsawdd.

Perfformiad Chwarterol (hyd at 31 Rhagfyr 2025)

Dychwelodd y Gronfa 2.5% dros y chwarter, gan berfformio'n hafal i'r meincnod. Cynyddodd cyfanswm yr asedau a ddangosir yn yr adroddiad hwn tua £120m i tua £3.621bn gyda pherfformiad positif gan asedau byd-eang rhestredig dros y chwarter.

Gwelodd y Gronfa enillion cadarnhaol dros flwyddyn ac er bod yr enillion absoliwt a ddarparwyd yn gryf, methodd y gronfa gyflawni ei feincnod o 0.2%. Mae'r meincnod a osodir yn heriol, ond roedd perfformiad Cronfa Bensiwn Gwynedd yn well na'r cyfartaledd yn ystod y flwyddyn. Nid yw tanberfformiad yn erbyn y meincnod yn destun pryder gan bod y Gronfa yn fuddsoddwyr hirdymor.

Rheolaeth Trysorlys y Cyngor – Mae nifer o ddangosyddion yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ac mae perfformiad y flwyddyn i 31ain o Fawrth 2026 isod:

Dangosydd	wedi cydymffurfio
Meincnod Ymrwymadau	✓
Strwythur Aeddfedrwydd Benthyciadau	✓
Datguddiad Hylifedd	✓
Datguddiad Diogelwch	✓
Cyfradd Llog cyfartalog	4.15%

Yn ôl i'r dashfwrdd

Gwasanaeth Archwilio Mewnol

Rheolwr Gwasanaeth – Luned F Jones

Pwrpas gwasanaeth: Rhoi hyder i'r dinesydd a'r Cyngor am amgylchedd reolaeth a threfniadau llywodraethu'r Cyngor trwy adrodd yn annibynnol a gwrthrychol i'r Pennaeth Cyllid a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

Mae Archwilio Mewnol yn cryfhau gallu'r sefydliad i greu, amddiffyn, gwarchod a chynnal gwerth drwy ddarparu sicrwydd gwrthrychol, annibynnol yn seiliedig ar risg, cyngor, mewnwelediad a rhagwelediad i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

Trosolwg o berfformiad:

Roedd 49 darn o waith wedi eu cynnwys yng nghynllun archwilio 2025/26. Mae 43 o'r aseiniadau hyn wedi eu cwblhau erbyn 31 Mawrth 2026, sy'n cynrychioli 88% o'r cynllun. At bwrpasau'r mesur yma caiff aseiniad ei gyfrif wedi ei gwblhau os oes adroddiad drafft neu derfynol neu femorandwm terfynol wedi ei ryddhau neu os yw'r aseiniad wedi ei gau a ni ddisgwylir treulio mwy o amser arno. Uchelgais y perfformiad oedd 95%.

Mae diffinio, mesur a chyfathrebu gwerth ychwanegol y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn her ganolog i'r proffesiwn ac i'w randdeiliaid. Mae hyn yn allweddol oherwydd ni ellir priodoli'n gyfan gwbl gwerth Archwilio Mewnol drwy nifer yr archwiliadau a gynhaliwyd, nifer camau gweithredu ayb. Mae'n hanfodol bwysig edrych ar y llun yn gyflawn, drwy ystyried yr amrywiol wasanaethau a ddarperir gan Archwilio Mewnol megis gwaith ymgynghorol, darparu cyngor a chynnal archwiliadau arbennig.

Yn ôl i'r dashfwrdd

Gwasanaeth Trethi

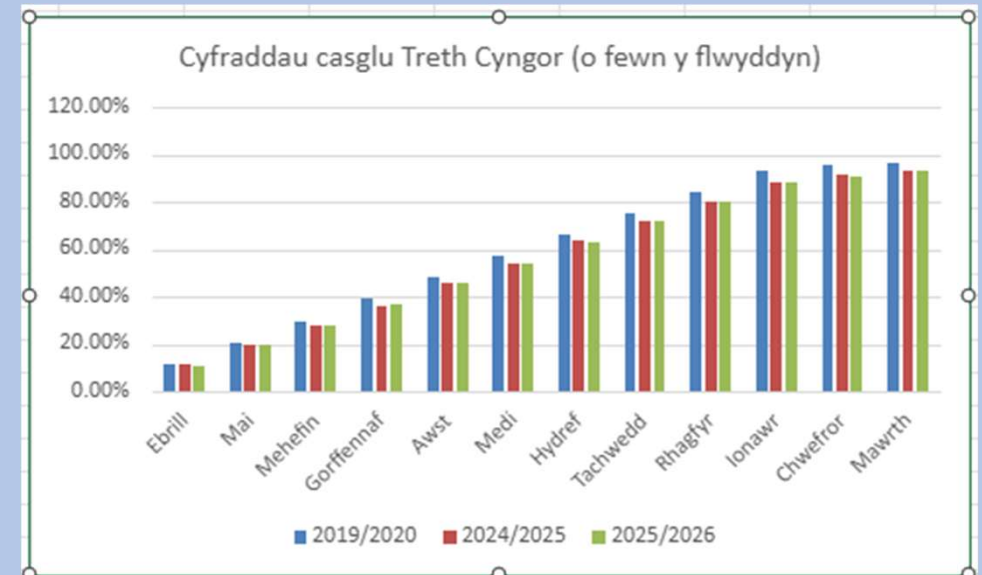
Rheolwr Gwasanaeth – E Bleddyn Jones

Pwrpas gwasanaeth: Casglu trethi yn brydlon ac effeithlon, gan geisio bod yn hyblyg a chydymdeimladol i amgylchiadau unigolion.

Trosolwg o berfformiad:

Roedd cynnydd bychan yn ein cyfraddau casglu ar gyfer 2025/26 gyda 93.10% o'r trethi wedi eu casglu o fewn y flwyddyn, o'i gymharu â 92.90% yn 2024/25 a 96.78% yn 2019/20. Dadansoddwyd y gyfradd casglu ar gyfer 2025/26 ymhellach, sef i gyfrifon trethi gyda phremiwm ail gartrefi (87.09%), cyfrifon trethi gyda phremiwm eiddo gwag (80.38%) a chyfrifon trethi heb bremiwm (95.36%) a gwelir o'r ffigyrau yma bod y premiwm yn rhoi pwysau ychwanegol ar y gwasanaeth ac yn effeithio ar y cyfraddau casglu. Roeddem yn parhau gyda'r gyfradd casglu isaf yng Nghymru yn 2025/26 ond mae ymdrech i ddatrys hyn drwy fabwysiadau technoleg gyda thri chynllun ar y gweill dros y 6 mis nesaf i awtomeiddio 80% o wasanaethau'r Adran. Y cytundeb fwyaf yw gyda chwmni Govtech sydd yn darparu ffurflenni ar-lein fydd yn bwydo'r wybodaeth ymlaen i systemau'r Adran o fewn llai na 48awr. Fydd hyn yn rhyddhau staff i ddelio gyda'r 20% o waith sydd angen 'mwy' o sylw ac i fynd ar y droed flaen yn casglu ôl ddyledion a chynnig cymorth ac arweiniad i drethdalwyr. Yr ail ddarpariaeth fydd teclyn proffilio gallu trethdalwr i dalu, gan Ascendent Solutions, a'r olaf, dull cyfathrebu drwy neges destun ac e-bost Telsolutions a fydd yn ein galluogi i gysylltu yn fwy effeithiol ac amserol gyda chwsmeriaid.

Rydym yn falch iawn o adrodd erbyn hyn fod e-byst a gohebiaeth dan reolaeth. Yn ystod y cyfnod bilio roedd 1,200 e-bost yn aros am sylw ond niferoedd yn gostwng yn wythnosol (800 ar hyn o bryd) tra bod oed yr e-bost hynaf dan 14 niwrnod oed (mae niferoedd uchel i'w disgwyl ar ddiwedd / cychwyn blwyddyn ariannol). Gyda galwadau ffôn mae'r sefyllfa wedi bod yn fwy heriol gyda nifer fawr o drethdalwyr yn ceisio dod drwedd ar un amser i drafod ei bil newydd.

Yn ôl i'r dashfwrdd

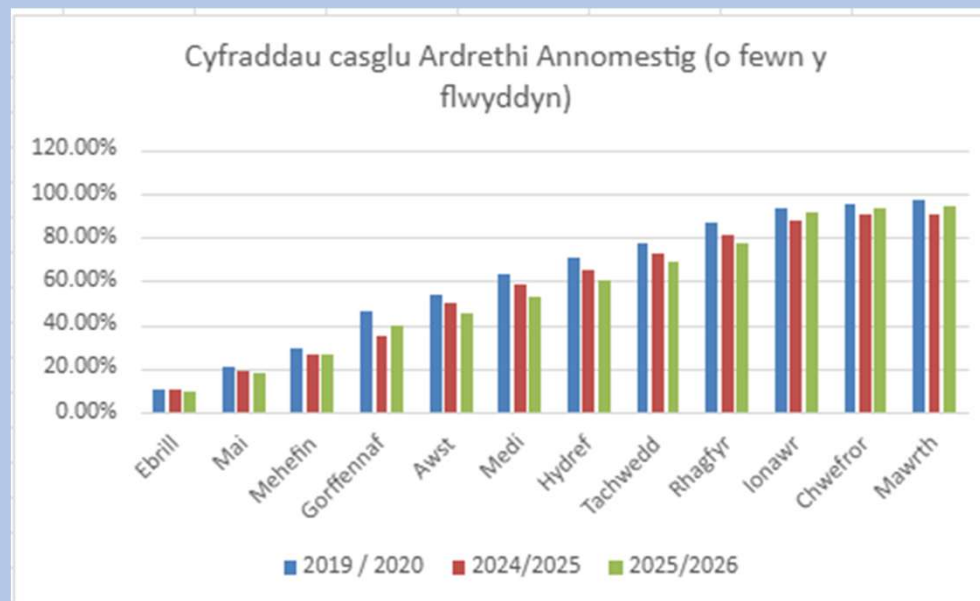
Gwasanaeth Trethi

Ardrethi Annomestig

Erbyn diwedd Mawrth 2026 roedd casgliad Ardrethi Annomestig (h.y. casgliad o fewn blwyddyn) yn 93.76% o'i gymharu â 90% ar gyfer 2024/25. Mae hyn yn galonogol iawn o ran cynnydd ond dal yn fyr o'r targed o 97% a osodwyd yn 2019/20. Bydd gwaith pellach yn cael ei wneud yn ystod 2026/27 i gynyddu ein cyfraddau casglu gan gynnwys trosglwyddo achosion unigol i'r asiantaeth casglu.

Mae eleni yn flwyddyn ail-brisio gyda rhestr newydd, hefyd mae nifer o newidiadau yn y modd mae bil yn cael ei gyfrifo; 3 lluosydd, rhyddhad trosiannol a chwtogi ar ryddhad i unedau 'darparu bwyd a diod' yn unig ar raddfa is o 15% (40% flwyddyn ddiwethaf). Mae prosiect Govtech hefyd yn ymestyn i Drethi Annomestig, ble fydd opsiwn i drethdalwyr ddarparu manylion mewn ffurf benodedig, fe fydd hyn yn hwyluso prosesu ceisiadau am wasanaethau o ganlyniad yr amser aros.

Ardaloedd Gwella Busnes - Cynllun Bangor wedi dod i ben. HWB Caernarfon wedi pleidleisio i gael 3ydd tymor, o ganlyniad, 410 bil wedi ei gyrru allan i 'drethdalwyr'. Cefais wahoddiad i roi cyflwyniad i'r Bwrdd a masnachwyr am waith Y Cyngor 29/04.

Yn ôl i'r dashfwrdd

Gwasanaeth Cyllid a Chyfrifeg

- **Pennaeth Cyllid Cynorthwyol – Ffion Madog Evans**
- **Pwrpas y gwasanaeth:** Darparu gwasanaeth cyllid a chyfrifeg, a chynorthwyo a chefnogi gwasanaethau i fod yn effeithiol ac yn effeithlon.
- **Trosolwg o Berfformiad:**
- Y gwaith manwl o gau cyfrifon yr adrannau ar ddiwedd y flwyddyn 2025/26 wedi digwydd ac adroddiadau wedi eu cwblhau ar y sefyllfa diwedd y flwyddyn gyda'r adroddiadau ar yr ochr refeniw a chyfalaf i'w cyflwyno i'r Cabinet 19/05/26 ac yna i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio 21/05/26. Y gwaith manwl o gwblhau'r gwaith ar Ddatganiadau o'r Cyfrifon sydd i gydymffurfio efo'r holl ofynion technegol wrthi'n cael eu cwblhau gan y Cyfrifwyr.
- Wrth gau'r cyfrifon gwnaethpwyd adolygiad manwl o gronfeydd y Cyngor fel bod y gwaith o gynaeafu cronfeydd yn cael ei gwblhau.
- Cyfarfodydd cychwynnol rheolaidd efo Archwilio Cymru i drafod archwiliad o gyfrifon 2025/26 eisoes yn digwydd.
- Y gyllideb ar gyfer 2026/27 wedi ei chwblhau a'i gymeradwyo gan y Cyngor llawn 5/3/2026. Llyfrau Cyllideb yr Aelodau a'r Swyddogion wedi eu cwblhau a'u cylchredeg yn amserol.
- Wedi adrodd ar y rhagolygon ariannol yn ystod y flwyddyn ar yr ochr refeniw, arbedion a chyfalaf i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ac i'r Cabinet yn Nhachwedd 2025 ac yn Ionawr 2026.
- Llwyddwyd i gwblhau Cyfrifon terfynol yn dilyn archwiliad 2024/25 yn amserol gyda barn ddiamod ar gyfer cyfrifon Gwynedd, GwE a'r Harbyrau. Bu i Archwilydd Cyffredinol Cymru arwyddo ein cyfrifon yn Nhachwedd 2025.

[Yn ôl i'r dashfwrdd](#)

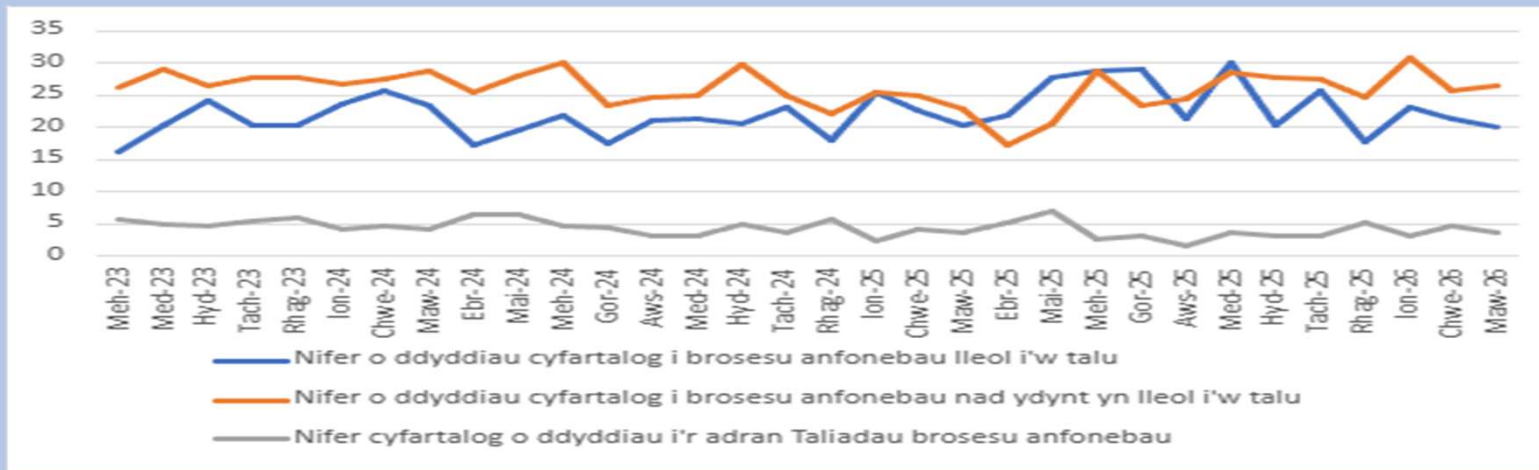
Gwasanaeth Taliadau

Pennaeth Cyllid Cynorthwyol – Ffion M Evans; Rheolwr Gwasanaeth – Rhodri Shorney

Pwrpas gwasanaeth: Talu credydwy'r y Cyngor yn gywir ac yn amserol.

Trosolwg o Berfformiad:

- Yn 2025/26, proseswyd anfonebau lleol i'w talu mewn 23.9 diwrnod ar gyfartaledd, tra bod yr anfonebau nad ydynt yn lleol wedi cymryd 25.4 diwrnod, o fewn y dyddiau yma, yr Uned Taliadau wedi cymryd 3.8 diwrnod i brosesu'r anfonebau, sydd yn welliant o'r 6.5 diwrnod ar gyfartaledd yn 23/24 a chynt. Mae'r Uned Taliadau yn cynnwys 7 aelod o staff.
- 85% o anfonebau lleol wedi eu talu o fewn 30 diwrnod, gyda'r gyfradd ar gyfer talu'r anfonebau nad ydynt yn lleol yn 81%.
- Ers mis Tachwedd 2025, mae 100% o daliadau wedi eu talu trwy BACS. Yr ymgyrch i symud mwy i BACS wedi ei gwblhau ac yn golygu ein bod wedi gallu symud i ffwrdd yn llwyr o dalu efo sieciau.
- Gwaith wedi bod yn digwydd dros y misoedd diwethaf i geisio moderneiddio a gwella effeithlonrwydd a hybu mwy o adrannau i yrru gwybodaeth yn electroneg er mwyn lleihau dyblygiad, fydd yn ei dro yn golygu y bydd modd prosesu'r anfonebau penodol hynny yn gynt.
- Fel rhan o'n cyfraniad tuag at brosiect blaenoriaeth Cynllun y Cyngor Gwynedd Lewyrchus, rydym bellach yn monitro ein perfformiad fesul telerau talu pob cwmni. Ers cychwyn cofnodi'r ffigur yma, talwyd 78% o'n hanfonebau o fewn telerau talu safonol y diwydiant, sef 7, 14 neu 28 diwrnod. Disgwylir i'r ffigur yma wella dros amser.

Yn ôl i'r dashwrdd